

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/23/2022
Identifikačné číslo spisu:	4116010648
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4116010648.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného C. O., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 28. marca 2023 v Bratislave, o dovolaní obvineného C. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 6. júna 2019, sp. zn. 4To/26/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného C. O. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zo 6. decembra 2018, sp. zn. 5T/52/2016 bol obvinený C. O. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

- si neoprávnene (bez príslušného povolenia) minimálne od novembra 2014 za účelom získania finančného profitu zadovážoval a následne predával omamné látky (marihuanu) viacerým drogovým závislým osobám v meste X., a to O. E., K. H., H. Y., H. Y. ako aj iným nestotožneným osobám, pričom dňa 22.11.2015 v čase o 03.15 hod obvinený vydal plastové vrečko s tlakovým uzáverom s obsahom bieleho prášku a následne bola dňa 22.11.2015 o 06.00 hod vykonaná domová prehliadka na adrese trvalého bydliska obvineného, kde bolo zaistené igelitové vrecúško s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny, ako aj 2 ks pohárikov s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny, 2 ks škatuliek s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny, digitálna váha platínium, v ktorej sa nachádzala neznáma zelená sušená rastlina, pričom z vypracovaného výsledku skúmania Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ v Bratislave vedeného pod ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2015/17210 je zrejmé, že vrečko obsahovalo biely práškový materiál, s hmotnosťou 3,743 g s obsahom účinnej látky kokaín s priemerným zastúpením 78,6 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo predstavuje 2942 mg

absolútneho kokainu a zodpovedá to minimálne 98 obvyklým jednotlivým dávkam drogy, vrečko s tlakovým uzáverom obsahovalo sušené konope s hmotnosťou 4,041 g a priemernou koncentráciou 0,4 % hmotnostných THC, v sklenenom pohári bolo sušené konope s hmotnosťou 241 mg a priemernou koncentráciou 9,7 % hmotnostných THC, čo považuje KEÚ PZ za 1-2 obvyklé jednotlivé dávky drogy, v druhom sklenenom pohári boli semená konope s hmotnosťou 7,952 g, v malej plastovej krabici bolo sušené konope s hmotnosťou 298 mg a priemernou koncentráciou 6,7 % hmotnostných THC, čo považuje KEÚ PZ, za 1 - 2 obvyklé jednotlivé dávky drogy, v druhej malej plastovej krabici bolo sušené konope s hmotnosťou 833 mg a priemernou koncentráciou 11,6 % hmotnostných THC, čo považuje KEÚ PZ za minimálne 3 obvyklé jednotlivé dávky drogy a v predloženej malej digitálnej váhe „Platinum“ sa nachádzali zvyšky sušeného konope s hmotnosťou 11 mg, pričom kokain je zaradený v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny omamných látok a rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok, na držbu ktorých je potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona nezistiť žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona a žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil súd prvého stupňa obvinenému aj trest prepadnutia vecí a to:

- jeden mobilný telefón značky Samsung, čiernej farby, IMEI: XXXXXX/XXXXXXXXX/X a SIM karta k nemu T-COM číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX-XL,
- jeden mobilný telefón značky Nokia 6210, čiernej farby, IMEI: XXXXXX/XX/XXXXXX/X a SIM karta EASY,
- 19 ks blistre lieku Naposim so 190 tabletami,
- 1 ks drevená fajka,
- 1 ks kovová fajka,
- 1ks digitálna váha,
- 8 ks bielych tabliet s obsahom anabolického steroidu,
- 8 ks svetlomodrých tabliet s obsahom anabolického steroidu,
- 1 ks plastová liekovka, ktoré sa nachádzajú, v úschove Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, Kalvárska ulica číslo 2, zapísané v knihe zaistených vecí pod poradovým číslo 23/16 s tým, že podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Zároveň okresný súd uložil obvinenému podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením zo 6. júna 2019, sp. zn. 4To/26/2019 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený C. O., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Petra Križana, advokáta so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda 2/3, vo svoj prospech dovolanie, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e) písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V dôvodoch podaného dovolania vyjadril názor, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, vo veci konal sudca, ktorý mal byť vylúčený, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, pričom bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom. S poukazom na § 168 ods. 1 Trestného poriadku, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

ako aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva García Ruiz proti Španielsku, Hadjianastassiou proti Grécku, Ruiz Torija proti Španielsku, Hiro Balani proti Španielsku Georgiadis proti Grécku, Higgins proti Francúzsku, rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 108/07, III. ÚS 311/07, III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, zdôraznil potrebu dostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktorá je súčasťou základného práva na súdnu ochranu a patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania. Vyjadril názor, že v napadnutom rozsudku, ako aj uznesení súdov nižších stupňov absentovalo presvedčivé odôvodnenie vysporiadania sa s námietkami obvineného ohľadne zásadných procesných pochybení, teda vyrovnanie sa s argumentom strany, ktorý je pre rozhodnutie významný tak, ako to požaduje Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), a preto uznesenie odvolacieho súdu v tejto časti v zmysle vyššie uvedených právnych názorov nevyhovuje kvalitatívnym požiadavkám súdneho rozhodnutia a javí sa byť prijaté bez opory v ustanovení § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Vyčítal odvolaciemu súdu, že de facto len v krátkosti reagoval na námietky obhajoby a na najväčšie porušenie procesného konania v podobe nevyhotovovania zvukového záznamu v rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatujúcim závažné porušenie práv, ktoré dovolateľ doložil, sa vyrovnal len všeobecne. V tejto súvislosti ešte namietal, že z väzby bol prepustený z dôvodov existencie výnimočných okolností s tým, že súd prvého stupňa sa ho každé hlavné pojednávanie pýtal na rodinu a deti, keďže vedel, aký negatívny vplyv mala už väzba na jeho deti, pritom bez akéhokoľvek dôvodu pri rozhodovaní o výške trestu na vyššie uvedené skutočnosti neprihliadol a s danými okolnosťami sa ani nezaoberal. Vyjadril názor, že súdy nižšieho stupňa pri ukladaní trestu nezohľadnili dôsledne všetky zásady pre ukládanie trestu uvedené v § 34 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Trestného zákona, uložený trest považoval za neprimerane prísny a konštatoval, že nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu je samostatným porušením práva na obhajobu zásadným spôsobom a teda aj jedným z dôvodov na podanie tohto dovolania. V podanom dovolaní namietal ďalej právnu kvalifikáciu súdmi nižšieho stupňa ustáleného skutku ako obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona - po dlhší čas a písm. j) Trestného zákona - na viacerých osobách. Ku spomínanému kvalifikačnému kritériu podľa § 138 písm. j) Trestného zákona (na viacerých osobách) dôvodil, že podľa názoru niektorých sudcov, ako aj judikatúry, predaj drog viacerým osobám nie je možné právne kvalifikovať v zmysle § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona (závažnejší spôsobom konania, a to páchanie trestného činu na viacerých osobách). V tejto súvislosti poukázal na znenie ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona a namietal, že podstatným pre zistenie, či je možné určité konanie právne posúdiť aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu, je definovanie (právne posúdenie) znakov základnej skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu, ak by totiž bolo určité konanie zahrnuté už v znakoch základnej skutkovej podstaty, nebolo by možné, to isté konanie, považovať aj za znak kvalifikovanej skutkovej podstaty, pretože to spomínané ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona vylučuje. Vyjadril názor, že pojem „predá“ omamnú látku, psychotropnú látku a podobne (ďalej len „droga“), je znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pretože tento pojem (predá) nie je pojmovo obmedzený počtom zákazníkov (klientov), ktorí nakupujú a ani počtom tovarov, či služieb, ktoré sú predávané, teda za predaj je nutné považovať aj predaj jedného tovaru jednému zákazníkovi, ako aj predaj počtom neobmedzeného množstva tovarov neobmedzenému množstvu zákazníkov.

Z uvedeného vyvodil záver, že ak ustanovenie § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona používa, ako znak základnej skutkovej podstaty, spojenie „neoprávnene predá omamnú látku“ (drogu), vyjadruje tým zákonodarca minimálnu hranicu na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti (minimálny rozsah spáchania činu), ktorá vychádza z toho, že trestný postih páchatel'a bude možné vyvodiť už pri predaji jednej omamnej látky (použitie jednotného čísla „omamná látka“) jednej osobe s tým, že toto ustanovenie (§ 172 ods. 1 Trestného zákona) neobsahuje, ako znak základnej skutkovej podstaty, počet kupujúcich, preto vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti za spáchanie trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona je možné aj za situácie, ak dôjde k predaju jednej omamnej látky viacerým spoločným kupujúcim (napríklad traja kupujúci sa dohodnú, že si spoločne kúpia od predávajúceho jedného jointa). Skutočnosť, že zákonodarca používa v ustanovení § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona slovné spojenie, ktoré stanovuje minimálny rozsah spáchania činu na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti v

jednotnom čísle neznamená, podľa názoru dovolateľa, že nepostihuje predaj viacerých dávok drogy viacerým osobám (je nesporné a logické, že ak zákonodarca postihuje predaj jednej dávky drogy jednej osobe, postihuje aj predaj viacerých dávok drogy viacerým osobám), čo obvinený považoval za bežnú legislatívnu techniku zákonodarcu, ktorý pomerne často stanovuje rozsah činu (minimálnu hranicu) v jednotnom čísle, napríklad pri trestnom čine krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, či trestnom čine sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona stačí (z hľadiska predmetu útoku) na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti aj prisvojenie si, čo i len jednej cudzej veci (vyjadrené zákonodarcom „prisvojí si cudziu vec“), avšak to nič nemení na tom, že predmetom útoku môže byť aj viacero cudzích vecí, a preto z hľadiska základnej skutkovej podstaty trestného činu krádeže, či sprenevery je ľahostajné, či si páchatel prisvojil jednu alebo viacero cudzích vecí, pričom ak ich súhrnná hodnota neprekročí zákonom stanovený rozsah uvedený v kvalifikovanej skutkovej podstate, pôjde stále len o základnú skutkovú podstatu trestného činu krádeže či sprenevery. Obdobne je to tak, podľa názoru obvineného, aj s predajom drog, pri ktorých základná skutková podstata a ani výklad pojmu „predá“, nijako neobmedzuje počet kupujúcich. Na tomto podklade zhrnul, že za predaj drog je potrebné „podľa jeho názoru“ považovať predaj aspoň jednej dávky drogy bližšie neobmedzenému množstvu kupujúcich, ktorých môže byť viacero (ľubovoľné množstvo), avšak môže byť aj jeden znak základnej skutkovej podstaty „predá“, teda zahŕňa celú škálu konaní od jednorazového predaja jednej dávky drogy jednej osobe (prípadne viacerým osobám), cez predaj drog dílerským spôsobom (predávanie dávok viacerým osobám, a to prípadne aj viacerých dávok), či predaj drog tzv. komisionálnym spôsobom predaja (výrobca drog prenechá tovar distribútorovi s tým, že distribútor drogy predá konzumentom pre výrobcu za určitú províziu). To ale potom, podľa názoru dovolateľa, znamená, že predaj drog viacerým osobám (napríklad konzumentom) je už zahrnutý v znaku základnej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, a to v znaku „predá“ a jeho konanie preto nie je možné právne kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona [za použitia 138 písm. j) Trestného zákona], pretože predaj viacerým osobám je už zahrnutý v základných znakoch skutkovej podstaty tohto trestného činu a takýto postup by bol v rozpore s ustanovením § 38 ods. 1 Trestného zákona. Pokiaľ ide o kupujúcich, zákonodarca, podľa názoru obvineného, privileguje (v zmysle ochrany) niektoré skupiny kupujúcich [napríklad chránené osoby podľa § 172 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, či osoby mladšie ako 15 rokov podľa § 172 ods. 3 písm. b) Trestného zákona] tak, že predaj drog tomuto okruhu osôb je okolnosťou opodstatňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby (teda kvalifikovanej skutkovej podstaty). Skutočnosť, že zákonodarca vyčlenil niektoré skupiny osôb z „balíka“ kupujúcich však nijakým spôsobom nespochybňuje, podľa názoru obvineného, to, že podstatou predaja je predaj tovaru neobmedzenému okruhu zákazníkov, pričom zákonodarca privileguje niektoré skupiny osôb nie z hľadiska ich počtu, ale najmä z hľadiska ich postavenia, stavu, či veku. Na tomto podklade potom obvinený ďalej zhrnul, že predaj drog viacerým osobám bez ďalšieho je potrebné právne kvalifikovať len podľa základnej skutkovej podstaty zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pretože tento znak je zahrnutý už v znakoch základnej skutkovej podstaty predmetného trestného činu. Obvinený v podanom dovolaní ďalej uviedol, že na kvalifikačné kritérium podľa § 138 písm. j) Trestného zákona (na viacerých osobách) je možné nazerať aj z iného pohľadu a to v tom smere, že zmysel predložky na viacerých osobách je naplnený iba vtedy, ak nesú negatívne následky spáchania trestného činu aspoň tri osoby, pričom typickým príkladom, kedy možno konštatovať spáchanie trestného činu na viacerých osobách je napríklad vražda či znásilnenie aspoň troch osôb, zobrať aspoň troch rukojemníkov, alebo únos viacerých osôb, kedy je ujma na právach týchto osôb evidentná. V tejto súvislosti potom namietal, že v trestnom stíhaní v drogových veciach osoby kupujúce drogy nevystupujú v procesnom postavení poškodených, ale v procesnom postavení svedkov, čo vyplýva aj z praxe orgánov činných v trestnom konaní, čím nie je dôvod kupujúcich považovať automaticky za poškodených, keďže hoci pri predaji drog ide o tzv. „čierny obchod“, vystupujú v ňom účastníci (kupujúci a predávajúci) na základe prejavu vzájomnej a súhlasnej vôle, pričom kupujúci samotnou kúpou drogy neutrpí ujmu na akýchkoľvek svojich právach, preto apriori bez toho, aby to bolo preukázané, nemožno konštatovať, že každý kupujúci je liečiacou sa drogovou závislou osobou, a teda túto okolnosť považovať za kvalifikačné kritérium podľa ustanovenia § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, sekundárne tiež nemožno, podľa názoru obvineného, automaticky spájať kúpu drogy s jej následnou aplikáciou, a teda vznikom, čo i len do úvahy prichádzajúcej ujmy na zdraví kupujúcich, zároveň platí, že nemožno tú istú osobu považovať aj za

poškodeného aj za páchatela trestnej činnosti, pritom práve identickým momentom - kúpou a následnou držbou drogy - sa sám dopúšťa úmyselného trestného činu. Skutočnosť, že predávajúci drogy predáva viacerým osobám (teda zohľadniť vyššiu závažnosť jeho konania), možno najmä prostredníctvom subsumpcie konania pod pojem spáchanie činu „vo väčšom rozsahu“ podľa § 172 ods. 2 písm. e) Trestného zákona, samozrejme za predpokladu, že sa preukáže, že dealerstvom sa predávajúci obohatil aspoň o sumu 2.660 Eur. V tejto súvislosti vyjadril dovolateľ názor, že je mimoriadne prísne, aby páchatel, ktorý predal trom užívateľom cigaretu marihuany, bol sankcionovaný trestom odňatia slobody v rozpätí trestnej sadzby 10-15 rokov s tým, že v prípade akceptácie predkladanej právnej kvalifikácie „iba“ podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona rozpätie trestnej sadzby 3-10 rokov trestu odňatia slobody poskytuje súdu dostatočné mantinely na uloženie spravodlivého trestu. V tejto súvislosti obvinený poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Tdo/75/2012, z ktorého vyplýva (str. 6 odôvodnenia uznesenia), že na naplnenie znakov trestného činu spáchaného závažnejším spôsobom konania s naplnením kvalifikačného znaku na viacerých osobách by musel byť predmetom útoku človek, preto najvyšší súd v tomto prípade kategoricky zamietol možnosť spáchania trestného činu krádeže na viacerých osobách. Osobitný kvalifikačný pojem podľa § 138 písm. j) Trestného zákona by bolo možné, podľa názoru obvineného, aplikovať v prípade, ak by bol trestný čin spáchaný proti životu, zdraviu jednotlivých osôb, respektíve zásahom do ich telesnej integrity, keďže v takomto prípade by bol predmetom útoku človek. Namietal ďalej, že aj keď so súdmi nižšieho stupňa ustálenej skutkovej vety plynie, že mal minimálne od novembra 2014 za účelom získania finančného profitu zadovážovať a následne predávať omamné látky (marihuanu) viacerým drogovým závislým osobám v meste Nitra, v rámci súdneho konania nebolo preukázané, že skutkovú podstatu tak, ako je uvedená, naplnil, respektíve trestný čin spáchal na viacerých osobách. V dôvodoch podaného dovolania ďalej vyjadril názor, že svojím konaním nenaplnil ani kvalifikačné kritérium podľa § 138 písm. b) Trestného zákona (po dlhší čas) a takéto konanie mu nebolo žiadnym spôsobom preukázané. Uviedol, že jediný svedok, z výpovede ktorého možno usudzovať, že súd prvého považoval za preukázané kvalifikačné kritérium „po dlhší čas“ je K. H. (strana 12 rozsudku súdu prvého stupňa). Jeho svedeckú výpoveď však považoval obvinený za nedôveryhodnú, keďže je v rozpore s jeho výpoveďou pred vznesením obvinenia, a to napriek tomu, že k výsluchu svedka po vznesení obvinenia došlo hneď na druhý deň, navyše vo výpovedi po vznesení obvinenia dotknutý svedok (K. H.) uviedol, že nikdy od obvineného marihuanu nekupoval. Poukazujúc na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 19. novembra 2009, sp. zn. 23To/121/2009, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, obvinený namietal, že doba páchania trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona obžalovaným, ktorý je sám závislým užívateľom drogy, nepresahujúca jeden rok, spravidla nemôže byť považovaná za závažnejší spôsob konania v dôsledku páchania trestného činu po dlhší čas v zmysle § 138 písm. b) Trestného zákona, pretože neprekračuje obvyklú dobu páchania takéhoto činu závislou osobou, pričom z ustálenej súdnej praxe, ako aj komentárov vyplýva, že po dlhší čas pre nezávislého užívateľa je minimálne 6 mesiacov. Poukazujúc ďalej na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. IV. US 186/07, PL. ÚS 15/98, II. ÚS 148/06) zdôraznil prednosť ústavne konformného výkladu, čo znamená, že v prípade, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, má byť uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, respektíve plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb, zároveň pri posudzovaní konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (primerane rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky spisová značka IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07, PL. ÚS 311/2017). K vykonanému dokazovaniu obvinený uviedol, že výpoveď svedka K. H. považuje za nedôveryhodnú, keďže sa odlišuje od jeho výpovede pred vznesením obvinenia, hoci bol opätovne vypočutý na druhý deň, navyše v jeho druhej výpovedi (po vznesení obvinenia) tvrdil, že nikdy marihuanu od obžalovaného nekupoval, na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať a zároveň uviedol, že v prípravnom konaní nebol vyšetrovateľom poučený o jeho práve odoprieť vypovedať. Vo vzťahu k výpovedi svedka H. Y. obvinený namietal, že dotknutý svedok ho ako „H. z F.“ pri následnej rekognícii opoznal, avšak pri tomto úkone (rekognícii) nebol zo strany orgánov činných v trestnom konaní dodržaný postup, pretože z výsluchu dotknutého svedka (H. Y.) konaného 22. novembra 2015 v čase od 19:10 do 19:30, teda v čase pred vykonaním rekognície, vyplýva, že

vyšetrovateľ predložil svedkovi fotografiu, na ktorej mal obvineného opoznať práve ako osobu, ktorú pozná ako „H. z F.". Z povahy rekognície ako neopakovateľného úkonu pritom vyplýva, že opoznávaná osoba nesmie byť ukázaná svedkovi pred rekogníciou, navyše rekogníciu osoby iba na základe fotografie možno vykonať len v prípade, keď nie je možný postup, kedy by svedok osobu podozrivého určil spomedzi osôb prítomných na úkone, napríklad preto, lebo podozrivá osoba nie je zaistená, avšak obvinený bol v čase vykonania rekognície, teda 22. novembra 2015 v čase od 19:30 do 19:45 už zadržaný orgánmi činnými v trestnom konaní v CPZ. Nakoniec zo strany orgánov činných v trestnom konaní nebol, podľa názoru dovolateľa, dodržaný postup pri rekognícii ani v tom, že svedok mal byť pred ukázaním podozrivej osoby vyzvaný orgánmi činnými v trestnom konaní, aby osobu opísal. Vzhľadom na to, že úkon rekognície vykazuje množstvo podstatných väd bolo potrebné tento dôkaz považovať, podľa názoru obvineného, za absolútne neúčinný, navyše z výsluchu dotknutého svedka z 13. novembra 2015 plynie, že v dobe pred výsluchom z 22. novembra 2015 požil 21. novembra 2015 (v sobotu) marihuanu, preto uvedené úkony považoval obvinený za nezákonné a nepoužiteľné v trestnom konaní s tým, že mali byť vylúčené z trestného spisu aj na základe teórie plodu otráveného stromu (primerane nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1677/13). V tejto súvislosti poukázal ešte na výpoveď dotknutého svedka na hlavnom pojednávaní, z ktorej vyplýva, že je naďalej užívateľom drog s tým, že jeho výpoveď bola tendenčná, keďže s obžalovaným dobre nevychádza, účelová so snahou obvinenému uškodiť. Z výpovede svedka O. E. z prípravného konania plynie, že obvinený nikdy nemal väčšie množstvo marihuany, napriek tomu, že ju od neho pýtal, čo podľa názoru dovolateľa potvrdzuje, že obvinený nikdy s marihuanou neobchodoval, pritom na hlavnom pojednávaní konanom 4. augusta 2016 odmietol vypovedať s odôvodením, že by si svojou výpoveďou mohol spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania, čo do značnej miery jeho dôveryhodnosť ako svedka spochybňuje. Svedok Z. Y. na hlavnom pojednávaní konanom 20. decembra 2016 uviedol, že zadržaný kokaín bral pre seba s tým, že obvinený bol s ním a Z. P. len ako šofér, pričom aj peniaze patrili svedkovi, obvinenému neposkytol žiadnu návykovú látku, a to ani za peniaze a ani ako dar, čo znamená, že svedok nič z obžaloby nepotvrdil. Obvinený ďalej poukázal na obsah výsluchu svedka H. Y. z 22. novembra 2015, z ktorého plynie, že v dobe pred výsluchom požil marihuanu a minimálne posledných 7 rokov je pravidelným užívateľom omamných a psychotropných látok, a to tak marihuany, ako aj tvrdších drog - „Piko", čo do značnej miery, podľa názoru obvineného, muselo ovplyvniť jeho schopnosť reprodukovať skutočnosť. Svedok H. Y. vo svojej výpovedi uviedol, že si chodieval po marihuanu k obvinenému do práce v F., kde mal obvinený podľa svedkovho vyjadrenia pracovať v nejakej firme, avšak toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, keďže v F. nikdy v žiadnej firme nepracoval, posledné tri roky pracoval vo firme M. R., s.r.o., ktorá sídli v mestskej časti X. - H., t. j. na úplne inej strane mesta X., navyše na hlavnom pojednávaní konanom 20. decembra 2016 len potvrdil, že obvinený je konzumentom drog (čo sám obvinený nespochybňuje), pričom si mali párkrát spolu zafajčiť, viac marihuany u neho nevidel, čo podľa názoru obvineného potvrdzuje, že nikdy s marihuanou neobchodoval.

Výsluch dotknutého svedka považoval obvinený zároveň za nezákonný a nepoužiteľný v trestnom konaní z dôvodu jeho závislosti na drogách a užívaní týchto drog aj v čase bezprostredne predchádzajúcom úkonom trestného konania, okrem toho spomínaný svedok (H. Y.) nebol po vznesení obvinenia vypočutý, a preto mal byť tento dôkazný prostriedok vylúčený z trestného spisu. Poukazujúc na rozhodnutie zverejnené v publikácii „Zo súdnej praxe" pod číslom 54/2001 uviedol, že podstatnou chybou konania je aj situácia, keď súd opiera svoje skutkové zistenia a právne závery o dôkazy, ktoré na hlavnom pojednávaní neboli vykonané alebo už v prípravnom konaní neboli vykonané zákonom predpísaným spôsobom a ich procesné nedostatky pred súdom neboli sanované. K výsluchom ďalších svedkov, a to H. O., R. R., H. J., Mgr. H. G. a U. R. uviedol, že ani jeden z nich nepreukázal páchanie trestnej činnosti jeho osobou, práve naopak z ich výpovedí vyplýva, že si od neho marihuanu nikdy nekupovali, respektíve ani nemajú vedomosť, že by sa takejto činnosti vôbec venoval, svedok H. J. na hlavnom pojednávaní nepotvrdil, že by obvinený mal spáchať skutok kladený mu za vinu. Hodnotenie dôkazov okresným a krajským súdom vykazuje, podľa názoru obvineného, znaky svojvôle. V podanom dovolaní obvinený ďalej namietal, že návrh na vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky z 9. septembra 2015 a zároveň vydaný príkaz na odpočúvanie a záznam

telekomunikačnej prevádzky Okresným súdom Nitra z 13. septembra 2015, sp. zn. OS NR-V-356-1/2015-2Ntt/157/2015 považuje za nezákonný. Poukazujúc na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 274/05, III. ÚS 133/2010 a iné) konštatoval, že každé rozhodnutie na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky alebo aj iné príkazy, ktorými sa zasahuje do základných ľudských práv a slobôd, musia byť odôvodnené a preskúmateľné, inak sú nezákonné. V tejto súvislosti namietal, že návrh na vydanie príkazu a samotný príkaz na odpočúvanie, sp. zn. OS NR-V-356-1/20152Ntt/157/2015 boli vydané v čase, keď sa vo vyšetrovacom spise nachádzalo iba jediné uznesenie, a to uznesenie o začatí trestného stíhania a výpis zo Sociálnej poisťovne, či obvinený pracuje a kde, teda v tom čase neboli v spise žiadne iné dôkazy, ktoré by odôvodňovali alebo preukazovali podozrenie z trestného činu a kto ho spáchal a už vôbec nie, že by ho spáchal obvinený, pritom samotné uznesenie o začatí trestného stíhania nemožno považovať za dôkaz, na podklade ktorého by bolo možné vydať príkaz na odpočúvanie, odôvodnenie príkazu je tak nepreskúmateľné a nemožno z neho zistiť, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky odôvodňujúce takýto zásah do ústavou garantovaného práva na súkromie. Súd, ktorý vydal príkaz, podľa názoru dovolateľa, iba stroho odkázal na obsah spisového materiálu a v podstate kopíroval návrh prokurátora. V tejto súvislosti obvinený zdôraznil, že pokiaľ bol príkaz vydaný na základe operatívneho spisu, už podaním z 27. septembra 2018 navrhoval, aby bol operatívny spis pripojený z dôvodu dodržania základných zásad trestného konania vrátane rovnosti zbraní, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým dôkazom. O uvedenom návrhu však súd do dnešného dňa nerozhodol, ani neuviedol, ako sa s daným návrhom vysporiadal. Podotkol, že príkaz musí okrem kritéria legálnosti obsahovať aj kritérium legitimacy a proporcionality zásahu, ktorých vyhodnotenie spomínaný príkaz neobsahuje. Z vyššie uvedeného vyvodil obvinený záver, že dotknutý dôkaz, a to odposluchy, sú nezákonné, lebo boli vykonané na podklade nezákonného príkazu s tým, že táto vada postihuje aj všetky ďalšie dôkazy získané na podklade takéhoto dôkazu, teda aj príkazu na domovú prehliadku a iné. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že hoci príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bol vydaný 13. septembra 2015 na obdobie do 10. marca, zadržaný bol už 22. novembra 2015, teda na podklade záznamu z odpočúvania počas šesťdesiatich štyroch dní (za obdobie do 21. novembra 2015). Z uvedeného obvinený vyvodil záver, že aj keby príkaz spĺňal podmienky legitimacy a proporcionality zásahu, zo záznamov vôbec nevyplyva skutok, za ktorý je obvinený, hlavne nie jeho právna kvalifikácia. S odkazom na argumentáciu obsiahnutú v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 274/05 obvinený taktiež namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia príkazu na domovú prehliadku rodinného domu z 11. októbra 2015, ktoré sa opiera o argumentáciu prokurátora výsledkami operatívno-pátracej činnosti (ďalej aj ako „OPČ“), avšak v spise sa nenachádzali žiadne dôkazy, respektíve výsledky OPČ, ani výsledky odpočúvania, žiadne úradné záznamy, svedecké výpovede, z tohto dôvodu považoval obvinený dotknutý príkaz za neodôvodnený, a preto ani žiadne dôkazy získané na jeho podklade nemohli byť, podľa názoru dovolateľa, účinné. V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. PL. ÚS 8/06 a Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 10/2014-29. Obvinený taktiež namietal nezákonnosť znaleckého posudku obsahujúceho rozbor jeho moču, keďže z jeho obsahu plynie, že papierová obálka predložená na skúmanie s popisom „vzorka moču označená ako C. O. X.X.XXXX“ obsahovala prasknutú skúmavku bez označenia so vzorkou moču s objemom približne 4 ml, pričom vzorka moču bola čiastočne vyliatá do plastového vrečka. Z uvedeného je, podľa názoru dovolateľa zrejme, že došlo k poškodeniu vzorky moču, ktorá bola nedostatočne označená a podľa všetkého kontaminovaná, a preto nebola vhodná na skúmanie, pričom zároveň existuje pochybnosť, či to bola vôbec vzorka moču jeho, preto by aj tento dôkazný prostriedok mal byť, podľa jeho názoru, vylúčený z trestného spisu a vzorka ani nemala byť podrobená znaleckému skúmaniu. Obvinený ďalej v podanom dovolaní dôvodil, že podľa súdmi nižšieho stupňa ustálenej skutkovej vety mal mať na základe nezákonne vykonanej domovej prehliadky v sklenenom pohári 1-2 obvyklé jednotlivé dávky drogy, v malej plastovej krabičke 1-2 obvyklé jednotlivé dávky drogy, v druhej malej plastovej krabičke minimálne 3 obvyklé jednotlivé dávky drogy (marihuany), vzhľadom ale na to, že Trestný zákon neurčuje pri jednotlivých druhoch drog, čo sa rozumie pod obvykle jednorazovou dávkou drogy, tento právny pojem bol definovaný súdnou praxou, pričom pri marihuane sa vychádza z priemernej hmotnosti tabakovej cigarety (0,5 g) s tým, že množstvá nedosahujúce túto hmotnosť sa považujú za zbytkové množstvá drogy (či stopové množstvá drogy), ktoré nemajú byť predmetom trestnoprávneho postihu. V tomto kontexte potom poukázal na obsah uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/104/2016.

Vzhľadom na skutočnosť, že u obvineného bolo zaistené technické konope, na základe žiadneho z vykonaných dôkazov nebolo, podľa jeho názoru, možné ustáliť, čo mal v skutočnosti poskytovať a či išlo o látku, ktorú v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. a ustálenej rozhodovacej praxe bolo možné vzhľadom na množstvo účinnej látky THC považovať za omamnú látku, tak ako mu je to kladené za vinu, keďže z výpovedí svedkov nemožno bez pochybností dospieť k záveru, že mal poskytovať marihuanu a nie technické konope a že svedkovia vedeli rozpoznať rozdiel medzi technickým konope a marihuanou s vyšším obsahom THC, ktorá je drogou. Obvinený ďalej vyčítal súdu prvého stupňa, že na hlavnom pojednávaní, na ktorom vyhlásil a odôvodnil v krátkosti napadnutý rozsudok, v rámci toho konštatoval, že neverí, že zadržaný kokaín a jeho množstvo 98 obvyklých dávok mal obvinený pre vlastnú spotrebu. V tejto súvislosti potom ešte poukázal na obsah uznesenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/65/2010, z ktorého plynie nesprávnosť poukazovania na absolútnu omamnú látku, keďže takýto pojem nevyplyva z ustanovení § 135 Trestného zákona, § 171 Trestného zákona a ani § 172 Trestného zákona, takúto látku si nekupuje ani koncový konzument, ktorý nemá možnosť si zistiť v akej konkrétnej kvalite konkrétnu omamnú látku kupuje. Obvinený preto takýto postup v prejednávanej veci považoval za hrubé nerešpektovanie zákona a poukázal ešte na to, že kokaín bol kupovaný spoločne. Poukazujúc na rozhodnutie ESLP vo veci Breukhoven proti Českej republike vytýkal ďalej súdu prvého stupňa nevykonanie, napriek riadnemu návrhu, výsluchu svedka O. E. dôvodiac jeho dlhodobým pobytom v zahraničí, keďže tento svedok bol určite minimálne na sviatky doma, čo plynie z jeho facebookového profilu s tým, že aj keby bol v zahraničí, okresný súd mal možnosť vypočuť ho dožiadaním. Poukazujúc na rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky (sp. zn. II. ÚS 61/94, III. ÚS 95/97, III. ÚS 173/2002, I. ÚS 549/2000), Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6To/6/2011, Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, II. ÚS 46/2015, I. ÚS 311/2017 namietal, že podľa jeho názoru mu mali súdy nižšieho stupňa priznať poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život [§ 36 písm. j) Trestného zákona], keďže v mieste trvalého bydliska má dobrú povesť, Mestská polícia Nitra neeviduje voči jeho osobe žiadne priestupkové konanie, z miesta pracoviska je tak isto hodnotený kladne, jeho pracovná morálka je uspokojivá, raz bol postihnutý pre priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, do rozporu so zákonom sa dostal dvakrát, ale hľadá sa na neho ako keby nebol odsúdený, v čase rozhodovania súdom nižšieho stupňa bol riadne zamestnaný vo firme Y. R., s.r.o., výživné platil pravidelne, s deťmi sa stretával a riadne sa o ne staral, počas prepustenia z väzby sa riadne správal, probáciu zvládol nadštandardne s tým, že v jeho prípade okresný súd vzhliadol výnimočnú okolnosť, v dôsledku čoho bol aj prepustený z väzby, keďže už samotná jeho väzba začala pôsobiť na zdravotný stav jeho syna R. O., nar. XX. H. XXXX (čo preukázal prílohami) s tým, že počas jeho pobytu na slobode sa obvinenému podarilo tento negatívny stav maloletého dieťaťa zastaviť a jeho zdravotný stav sa zlepšil, avšak žiadnu z týchto skutočností okresný ani krajský súd nezobrali pri ukladaní trestu do úvahy, pritom nie je vylúčené, aby súd priznal poľahčujúcu okolnosť aj vtedy, ak páchatel už bol v minulosti odsúdený pre iný trestný čin, ak je preukázané, že páchatel po odpykaní predchádzajúceho trestu viedol riadny život, pričom prihliadnuť je potrebné najmä na povahu spáchaných trestných činov, časový odstup od ich spáchania a podobne. Poukazujúc opätovne na existenciu výnimočných okolností v jeho prípade, ktoré opodstatňovali jeho prepustenie z väzby, na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, spisová značka 5To/131/2019 zaoberajúce sa individualizáciou trestu, znenie ustanovenia § 34 ods. 3 Trestného zákona, na skutočnosť, že má 3 maloleté deti, na právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, namietal, že v jeho prípade bolo namieste použitie mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 Trestného zákona, keďže výnimočnosť okolností opodstatňujúcich mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby môže spočívať aj v potrebe starostlivosti o osoby, ktoré sú na páchatela trestného činu odkázané výživou alebo výchovou (primerane R 3/1970), pritom nevyužitie ustanovenia § 39 Trestného zákona môže predstavovať nedostatočnú individualizáciu trestu (primerane rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 311/2017). V tejto súvislosti poukázal ešte na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. II. ÚS 2027/17, ktoré presne špecifikuje a poukazuje na stav, v akom sa momentálne nachádza. S odkazom na rozhodnutia ESLP vo veciach Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku, Mennesson proti Francúzsku, Anayo proti Nemecku, Gozum proti Turecku a autoritatívny výklad Výboru pre práva dieťaťa namietal, že vždy, keď je rozhodované s dopadom na konkrétne dieťa, rozhodovací proces musí zahrňovať posúdenie možného dopadu na dotknuté dieťa a z

odôvodnenia rozhodnutia musí byť jasné, že najlepší záujem dieťaťa bol vzatý do úvahy. Poukazujúc ďalej na § 61a Trestného poriadku, vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenského sudy, ako aj na inštrukciu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 37/2014, rozhodnutie Najvyššieho sudy Slovenskej republiky spisová značka 4 Ndt /11/2017, dovolateľ argumentoval, že došlo k porušeniu jeho práv, keďže okresný súd vykonal minimálne hlavné pojednávanie z 20. decembra 2016 bez využitia nahrávacieho zariadenia. V tomto kontexte doplnil, že pokiaľ súd vykoná hlavné pojednávanie bez použitia nahrávacieho zariadenia, považuje sa takýto postup sudcu za dôvod na jeho vylúčenie z prejednávanej veci, preto okresný súd rozhodol v nezákonnom zložení, keďže takýto postup zákonného sudcu (vykonanie hlavného pojednávania bez jeho nahrávania) je dôvodom pre jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania.

Na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g), e) a i) Trestného poriadku bol uznesením Krajského sudy v Nitre, sp. zn. 4To/26/2019 zo 6. júna 2019 porušený zákon v ustanovení § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Trestného poriadku v neprospech obvineného C. O., ďalej aby postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Krajského sudy v Nitre, sp. zn. 4To/26/2019 zo 6. júna 2019 a zrušil aj rozsudok Okresného sudy Nitra, sp. zn. 5T/52/2016 zo 6. decembra 2018, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň, aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky prikázal Krajskému súdu Nitra, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

V doplnení podaného dovolania poukazujúc na R 18/2015, rozhodnutia Okresného sudy Nitra, sp. zn. 5T/52/2016, Ústavného sudy Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 311/2017, namietal nepoužité ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona v jeho prípade, keďže súd prvého stupňa o existencii výnimočnej okolnosti v jeho prípade meritórne rozhodol (pri rozhodovaní o väzbe), avšak táto skutočnosť nebola premietnutá do konečného rozhodnutia sudy vo veci samej.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý v prejednávanej veci nevzhliadol žiaden z dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 Trestného poriadku. Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa nezákonnosti výpovedí svedkov, či ich nedostatočnej preukaznej hodnoty prokurátor uviedol, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie sudy, ani ich neúplnosť, či nesprávne hodnotenie dôkazov a podobne, preto tieto skutočnosti dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nenapĺňajú. Prokurátor sa nestotožnil ani s tvrdením obvineného v tom smere, že skutok, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, nespĺňa kvalifikačné kritérium „po dlhší čas“ a „na viacerých osobách“, keďže z opisu skutku uvedeného v rozsudku okresného sudy, podľa názoru prokurátora, nepochybne vyplýva, že obvinený odovzdal najmenej štyrom osobám omamnú látku na účel konečnej spotreby, pričom páchanie skutku po dlhší čas bolo preukázané hlavne výpoveďami svedkov, ktorí si od obvineného drogy kupovali, alebo im ich poskytol bezodplatne. Všetky vytýkané nedostatky prípravného a súdneho konania boli krajským súdom, podľa názoru prokurátora, starostlivo skúmané a vyhodnotené, obvinený v podanom dovolaní opätovne poukazuje na tie isté skutočnosti ako v podanom odvolaní, ktorým sa Krajský súd v Nitre podrobne zaoberal, reagoval na námietku obvineného ohľadne nezákonnosti konania sudy prvého stupňa tým, že vykonal hlavné pojednávanie z 20. decembra 2016 bez využitia nahrávacieho zariadenia. Podľa názoru prokurátora namietané odôvodnenia rozhodnutí odvolacieho sudy, ako aj sudy prvého stupňa [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] sú presvedčivé a dávajú odpoveď na všetky otázky vrátane toho, prečo sudy nižšieho stupňa neuverili obrane obvineného s tým, že napadnuté rozhodnutia vychádzajú z riadne vykonaných dôkazov, ktorých vyhodnotením sudy nižšieho stupňa dospeli k zákonným a správnym záverom, pričom sa riadne vysporiadali so skutkovými a právnymi námietkami, nenechali otvorenú žiadnu spornú otázku, vina obvineného bola riadne dokázaná, taktiež súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov postupoval, podľa názoru prokurátora, dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, dospel k logicky odôvodneným

skutkovým zisteniam, neporušil žiadne práva obvineného tým, že si neosvojil ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov. S poukazom na uvedené dôvody súdy nižšieho stupňa, podľa názoru prokurátora, v plnom rozsahu objasnili skutkový stav veci, ktorý správne právne posúdili, preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky obvineným podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolať uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Naplnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] videl obvinený okrem iného v tom, že súdy nižšieho stupňa nevykonali dôkazy ním navrhované, ich

nevykonanie náležite neodôvodnili, prípadne o návrhu na vykonanie dôkazu nerozhodli a obdobne tak náležite neodôvodnili ani rozhodnutia, ktorými uznali jeho vinu.

Pokiaľ obvinený namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, k tomu sa žiada v prvom rade uviesť, že podľa § 371 ods. 7 Trestného poriadku dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné, preto námietky dovolateľa v tom smere, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa nie sú, podľa jeho názoru, náležite odôvodnené v zásade žiaden dovolací dôvod nenapĺňajú.

Na strane druhej je potrebné obvinenému prisvedčiť, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 209/04, IV. ÚS 350/2014, II. ÚS 449/2015, IV. ÚS 115/2003, II. ÚS 76/2007, I. ÚS 241/2007).

Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, III. ÚS 155/2018).

Zhrnúc vyššie uvedené právo obvineného na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda nemožno chápať ako právo absolútne. Všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi.

V prejednávanej veci, podľa názoru najvyššieho súdu, tak okresný, ako aj krajský súd v zásade dostatočným spôsobom, ktorý nie je možné považovať za svojvoľný, či arbitrárny, uviedli, ktoré skutočnosti vzali za dokázané, o ktoré dôkazy opreli svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravovali pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnali s obhajobou, z odôvodnenia ich rozhodnutí plyní, prečo nevyhoveli návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravovali, keď posudzovali dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Vychádzajúc z ustanovenia § 374 ods. 1 Trestného poriadku je úlohou obvineného (kvalifikovane zastúpeného obhajcom), aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, a aj keď je už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie (rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012), nie je úlohou dovolacieho súdu si konkrétne vecne nešpecifikované dôvody pri ich absencii domýšľať, či hľadať, v čom by mohli konkrétne dôvody obvineného námietok spočívať (primerane napríklad rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 518/2019). Obvinený pritom v podanom dovolaní okrem nespokojnosti s odôvodnením nepoužitia zvukového záznamu z hlavného pojednávania podľa § 61a

Trestného poriadku a neprihliadnutia na negatívny dopad výkonu trestu na jeho deti, nešpecifikoval žiadne konkrétne argumenty, s ktorými sa sudy nižšieho stupňa nemali dostatočným spôsobom vysporiadať.

Vo vzťahu k nevyhotoveniu zvukového záznamu z hlavného pojednávania odvolací súd na strane 9 svojho rozhodnutia, podľa názoru najvyššieho súdu, zákonu zodpovedajúcim spôsobom vysvetlil, že nezaznamenanie hlavného pojednávania takýmto spôsobom nemá za následok nezákonnosť vyhláseného rozhodnutia.

V tejto súvislosti najvyšší súd dodáva, že povinnosť zvukovo zaznamenávať priebeh súdneho pojednávania podľa § 61a Trestného poriadku prispieva jednak k zákonnosti súdneho pojednávania, pretože umožňuje ľahšiu kontrolu dodržiavania príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov, ale taktiež aj dôstojnosti súdneho pojednávania a v neposlednom rade zvukový záznam priebehu súdneho pojednávania zjednodušuje riešenie sporov o správnosť jeho protokolácie.

Obvinený však v dôvodoch podaného dovolania nenamietal žiadne konkrétne chyby majúce vplyv na jeho postavenie alebo na zákonnosť vykonaného dokazovania, ktoré by bolo možné jednoduchším spôsobom vysvetliť, objasniť, alebo napraviť za použitia chýbajúceho zvukového záznamu hlavného pojednávania, nenamietal nesprávnosť protokolácie hlavného pojednávania, ktoré nebolo zvukovo zaznamenané, či ne/dôstojnosť zvukovo nezachyteného hlavného pojednávania.

Uvedenými námietkami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenaplnil (s tým, že otázkami nevyhotovovania zvukového záznamu z hlavného pojednávania a ne/zohľadnenia možného negatívneho dopadu trestu na deti dovolateľa, sa najvyšší súd ďalej zaoberal aj nižšie).

Pokiaľ obvinený namietal, že nebolo vyhovené jeho návrhu na doplnenie dokazovania, pričom v konkrétnej rovine poukázal na nevyhovenie jeho návrhu na vypočutie svedka O. E. na hlavnom pojednávaní a zabezpečenie spisov operatívno-pátracieho charakteru ako podkladu vydania príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a domovej prehliadky, k tomu je potrebné uviesť, že za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinilý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011). Súd vykonávajúci dokazovanie teda návrhmi strán ani ich názormi, čo do rozsahu dokazovania, nie je viazaný. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam, a vykonanie ktorého naopak, nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numeratur). Súd je však povinný s návrhmi strán v konaní, čo do rozsahu dokazovania, sa vysporiadať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 5Tdo/54/2019, 4Tdo/34/2018).

Vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku obvinený je síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod

číslo R 116/2014).

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu na strane 6 a 7 (v spojitosti s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa) plynie, že ani odvolací súd nepovažoval za potrebné návrhu na opätovné vypočutie svedka O. E. vyhovieť, keďže prečítanie zápisnice o jeho predchádzajúcej výpovedi (z prípravného konania) s ohľadom na jeho neprítomnosť považoval za vykonanú v súlade so zákonom, pretože bola realizovaná za účasti obhajcu obvineného s možnosťou klásť tomuto svedkovi otázky. Obdobne tak z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu na strane 8 plynie, že príkazy tak na domovú prehliadku, ako aj na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky považoval za zákonné, legitímne, proporcionálne a tým aj náležité odôvodnené.

Pokiaľ obvinený v podanom dovolaní ešte namietal, že okresný súd o jeho návrhu z 27. septembra 2018 na pripojenie operatívneho spisu doposiaľ nerozhodol a ani neuviedol, ako sa s týmto návrhom vysporiadal, k tomu je potrebné uviesť, že vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania, je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá, a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 116/2014).

Z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 6. decembra 2018 plynie, že obvinený (zastúpený obhajcom) na výzvu súdu pred ukončením dokazovania vyhlásil, že navrhuje doplniť dokazovanie osobným výsluchom svedka O. E. a matky obvineného, návrh na doplnenie dokazovania pripojením operatívnych spisov nepredniesol, teda zjavne na tomto návrhu z 27. septembra 2018 netrval, teda zobral ho späť, a preto nebol dôvod, aby ho následne súd prvého stupňa samostatným výrokom odmietal (návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedka O. E. a matky obvineného súd prvého stupňa na dotknutom hlavnom pojednávaní podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol), napokon následne okresný súd vyhlásil dokazovanie za skončené, teda rozhodol, že ďalšie dokazovanie vykonávať nebude.

Z uvedeného je teda zrejmé, že súdy nižšieho stupňa sa dôkaznými návrhmi obvineného zaoberali, procesne na ne reagovali a v dôvodoch svojich rozhodnutí vysvetlili, prečo im nevyhoveli, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu prvého stupňa o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnú, odvolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však odvolací súd nemôže skúmať a meniť (primerane už spomínané rozhodnutie publikované pod číslom R 7/2011).

Ani týmito námietkami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenaplnil.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Úspešné uplatnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu predpokladá, že v prejednávanej veci konala alebo rozhodovala vylúčená osoba, ktorá je zároveň z procesného hľadiska nositeľom postavenia orgánu činného v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku), sudcu alebo prísediaceho, a o vylúčení ktorej nebolo rozhodnuté.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo

prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomerom úradnej osoby k prejednávanej veci je najmä vzťah prezentovaný záujmom úradnej osoby na výsledku prejednávanej veci, napr. z dôvodu, že v takejto veci vystupuje ako poškodený alebo poškodeným je jej blízky príbuzný, alebo vzťah založený na situácii, že úradná osoba bola svedkom prejednávanej veci a podobne.

Pomerom k osobe, ktorej sa úkon týka, jej zástupcovi, či inému orgánu činnému v tomto konaní môže byť napríklad vzťah príbuzenský, úzko priateľský alebo prípadne naopak nepriateľský, opierajúci sa však o konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo možné takýto pomer vyvodiť.

Vždy však ide o okolnosti, ktoré bránia byť sudcovi vo veci, či už subjektívne alebo objektívne nestranným.

Okolnosti, ktoré bránia sudcovi objektívne byť nestranným, nastávajú nezávislé od jeho vôle, vyvolávajú však oprávnené pochybnosti o jeho nestrannosti, so zreteľom napr. na štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával a aj keby sudca subjektívne bol nestranným, nemôže vo veci pre ich existenciu konať v zmysle teórie zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa taký aj objektívne javiť stranám v konaní.

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak a spravidla sa posudzuje podľa správania sudcu.

Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Námietka obvineného v tom smere, že nesplnenie povinnosti vyhotoviť zvukový záznam z hlavného pojednávania podľa § 61a Trestného poriadku zo strany konajúceho sudcu zakladá dôvod pre jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v prejednávanej veci stojí mimo rámca dôvodov zaujatosti sudcu tak, ako ich predpokladá ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku a primkyna sa skôr k procesnému postupu súdu, preto takáto námietka nie je spôsobilá vylúčiť zákonného sudcu z vykonávania úkonov trestného konania v prejednávanej veci opodstatniť.

Na tomto závere nič nemení ani poukaz obvineného na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Ndt/11/2017 zo 6. júla 2017, ktoré pre rozdielnosť situácie (skutkových okolností vylúčenia sudkyne v ostatne označenej veci) nie je v prejednávanej veci použiteľné (vo veci sp. zn. 4Ndt/11/2017 u namietanej sudkyne okrem toho, že si nesplnila povinnosť zabezpečiť vyhotovenie zvukového záznamu z hlavného pojednávania, najvyšší súd zistil hrubý nesúlad medzi jej tvrdeniami, pričom zistená kontroverznosť až nehodnovernosť jej vyjadrenia by mohla vzbudiť pochybnosti o jej nezáujatosti, čo však nie je prípad prejednávanej veci).

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nenaplnil.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze

trestného konania, teda k dokazovaniu. Týka sa predovšetkým vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá, teda ich vyhľadávanie a zabezpečovanie, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3Tdo/26/2017, 3Tdo/39/2019, 4Tdo/88/2015).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistene porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020).

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej rozhodovacej praxi však ako podklad pre záver o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), skúma celkovú spravodlivosť procesu (primerane napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému Kráľovstvu z 15. decembra 2011, Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015, Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 13. septembra 2016, Simeonovi proti Bulharsku z 12. mája 2017, Murtazaliyeva proti Rusku z 18. decembra 2018 a ďalšie). Teda pre záver o porušení článku 6 Dohovoru z pohľadu práva na spravodlivý proces nestačí akékoľvek (nepodstatné, formálne) porušenie zákona pri vykonávaní akéhokoľvek dôkazu, ale musí ísť o porušenie podstatné, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva obvineného a to až do takej miery, že spôsobuje nespravodlivosť procesu ako celku.

Dovolať odvodzoval nezákonnosť a nepreskúmateľnosť príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydaného okresným súdom 13. septembra 2015 pod sp. zn. OS NR-V-356-1/2015-2Ntt/157/2015, ako aj príkazov na domovú prehliadku z 11. novembra 2015 od ich, podľa názoru obvineného, nedostatočného odôvodnenia.

Na tomto mieste si je však nutné v prvom rade uvedomiť, že vychádzajúc z ustanovenia § 181 ods. 3 Trestného poriadku proti príkazu opravný prostriedok nie je prípustný.

Najvyšší súd, ale ani súdy nižšieho stupňa, nie sú preto v pozícii nadriadeného orgánu, ktorých úlohou by bolo preskúmať správnosť vydaného príkazu a konania, ktoré mu predchádzalo, na základe detailného preskúmania všetkých podkladov, ktoré súd vydávajúci príkaz mal k dispozícii.

Domová prehliadka, ako zaisťovací úkon, predstavuje zásah do Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava“) garantovaných základných ľudských práv a slobôd, konkrétne práva na ochranu súkromia (článok 16 ods. 1 Ústavy), práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (článok 19 ods. 2 Ústavy) a práva na nedotknuteľnosť obydlia (článok 21 Ústavy) a odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky predstavuje zásah do práva na ochranu súkromného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy a záruky tajomstva dopravovaných správ podľa článku 22 Ústavy, respektíve práva na súkromie podľa čl. 8 Dohovoru a práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 7 Charty základných práv Európskej únie, preto takýto zásah musí spĺňať tri základné podmienky, a to podmienku legality, teda zásah do vyššie uvedených základných práv a slobôd musí byť vykonaný v súlade so zákonom, podmienku legitímneho cieľa a nakoniec nevyhnutnosti respektíve proporcionality, teda zásah musí byť primeraný, musí zodpovedať spravodlivej rovnováhe medzi právom na súkromie a sledovaným legitímnym cieľom domovej prehliadky, či odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Klass a iní proti Spolkovej republike Nemecko).

Vzhľadom na tom, že vyššie uvedené príkazy boli vydané v trestnej veci, v ktorej bolo vedené trestné stíhanie pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, išlo o zásah do základných práv a slobôd obvineného primeraný, proporcionálny. Keďže cieľom predmetných zásahov do základných práv a slobôd obvineného bolo odhalenie závažnej trestnej činnosti, zistenie jej páchatel'a a jeho potrestanie, išlo o cieľ legitímny a splnená bola aj podmienka legality, keďže zásah do vyššie uvedených základných práv a slobôd bol vykonaný v súlade so zákonom, vzhľadom na to, že príkazy obsahujú zákonom požadované náležitosti vrátane primeraného odôvodnenia. Súd nižšieho stupňa odôvodnili dotknuté príkazy primeranými skutkovými okolnosťami, ktoré vytvorili dostatočný obraz pre ich právne posúdenie, ďalej odkazom na príslušné zákonné ustanovenia, ako aj operatívne informácie, respektíve informácie operatívno-pátracieho charakteru, ktoré opodstatňovali podozrenie, že týmito úkonmi (domovou prehliadkou a odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky) bude možné procesným spôsobom získať dôkazy, umožňujúce odhaliť závažnú trestnú činnosť a zistiť jeho páchatel'a. O existencii týchto informácií operatívno-pátracieho charakteru a ich opodstatnenosti a pravdivosti svedčí fakt, že pri domovej prehliadke boli zaistené omamné a psychotropné látky a z výsledkov odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky plynie, že obvinený a ďalšie osoby komunikovali o mieste, čase a množstvách zabezpečovaných omamných a psychotropných látkach (aj keď samozrejme zakrytým spôsobom).

Na tomto podklade potom nebol dôvod pripájať operatívne spisy, ktoré boli podkladom pre vydanie príkazov na domovú prehliadku a na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky.

Aj najvyšší súd preto považuje dotknuté príkazy za zákonné a za zákonné považuje aj na ich podklade získané dôkazy.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený dovolací dôvod vyplývajúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nenaplnil.

Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa nevyhotovenia zvukového záznamu o priebehu hlavného pojednávania, keďže táto námietka sa do určitej miery prelína aj s vyššie uvedeným dovolacím dôvodom [§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku], je potrebné v prvom rade uviesť, že podľa § 61a Trestného poriadku hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie v rozsahu, v ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie sa zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý je súčasťou spisu; záznam možno uchovávať aj iným vhodným spôsobom.

V tejto súvislosti je nutné obvinenému prisvedčiť, že podľa citovaného ustanovenia je súd povinný vyhotovovať zvukový záznam podľa § 61a Trestného poriadku z celého hlavného pojednávania. Vychádzajúc zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 20. decembra 2016 je však zrejmé, že zvukový záznam z uvedeného úkonu vyhotovovaný nebol.

K tomu považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že ak o priebehu hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia, bola vyhotovovaná zápisnica diktovaním predsedom senátu postupom v súlade s § 58 Trestného poriadku, tak táto zápisnica nestráca vlastnosť zákonného dôkazu a verejnej listiny tým, že nie je sprevádzaná zvukovým záznamom vyhotoveným v súlade s § 61a Trestného poriadku. Účelom zakomponovania uvedeného ustanovenia do Trestného poriadku totiž nebolo nahradiť vyhotovovanie zápisnice o pojednávaní, ale vytvoriť doplnkový zdroj informácií o priebehu hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia, a preto v prípade nevyhotovenia zvukového záznamu alebo jeho nezachovania v dôsledku objektívnej príčiny (technickej poruchy) možno uvažovať len o oslabení hodnovernosti zápisnice z hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia, pretože jej obsah nie je možné verifikovať prostredníctvom iného záznamového prostriedku. Hodnovernosť dôkazu však nezakladá jeho nezákonnosť v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku - primerane

uznesenie najvyššieho súdu z 8. septembra 2020, sp. zn. 2Tdo/36/2020.

Navyše, ako to už bolo vyššie naznačené, obvinený ani konkrétne neuvádza akým spôsobom ho nevyhotovenie zvukového záznamu v konkrétny deň hlavného pojednávania zásadným spôsobom poškodilo na jeho právach, ale len vo všeobecnosti poukazuje, že uvedený postup mal za následok nezákonnosť celého trestného konania pred súdom prvého stupňa, preto ani z materiálneho hľadiska nemožno dospieť k záveru o zásadnom porušení práv obvineného.

Je potrebné ďalej dovolateľovi prisvedčiť, že vychádzajúc z článku 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru obvinený má právo vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov, ktorí svedčia v jeho neprospech, avšak vychádzajúc z vyššie naznačenej rozhodovacej praxe ESĽP by o zásadné porušenie práva na obhajobu majúce za následok nespravodlivosť procesu ako celku išlo vtedy, pokiaľ by neexistoval vážny dôvod neprítomnosti svedka a išlo by o jediný rozhodujúci, ťažiskový dôkaz, pričom obvinenému by neboli poskytnuté iné vyvažujúce záruky.

Svedok O. E. nebol vypočutý na hlavnom pojednávaní z dôvodu, že sa dlhodobo zdržiaval v C. (podľa vyjadrenia jeho otca). Nepochybne teda existoval vážny dôvod jeho neprítomnosti. Vzhľadom na zdĺhavosť procesu dožiadania, keďže ide o krajinu mimo Európskej únie a potrebu urýchleného rozhodovania v prejednávanej veci, vzhľadom na to, že išlo o vec väzobnú, nebolo efektívne tento prostriedok v prejednávanej veci použiť. Na tomto závere, keďže prítomnosť svedka sa okresnému súdu zabezpečiť nepodarilo, nič nemenia ani neoverené informácie na facebookovom profile svedka, že sa mal občasne na území Slovenskej republiky nachádzať.

Navyše aj keď výpoveď tohto svedka bola dôležitá a aj o jej obsah súdy nižšieho stupňa záver o vine obvineného založili, nešlo o výpoveď jedinu, osamotenú, ale išlo „len“ o súčasť reťaze usvedčujúcich dôkazov (spolu s výpoveďami svedkov K. H., H. Y., H. Y., závermi znaleckého dokazovania, výsledkami domovej prehliadky, výsledkami odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky).

Ďalším dôležitým vyvažujúcim faktorom neprítomnosti svedka na hlavnom, pojednávaní v prejednávanej veci bola skutočnosť, že svedok bol v prípravnom konaní vypočutý za prítomnosti obhajcov s možnosťou klásť svedkovi otázky.

Pokiaľ obvinený namietal, že nezákonnosť výpovedí niektorých svedkov bola spôsobená tým, že išlo o drogovu závislé osoby, k tomu je potrebné uviesť, že samotné zistenie zneužívania omamných alebo psychotropných látok svedkom samé osebe, a to ani pokiaľ by malo ísť o závislosť na jeho strane, nezákonnosť výpovede tohto svedka nevyvoláva, keďže sama osebe bez ďalšieho, teda bez zistenia, že svedok nebol schopný správne vnímať, zapamätať si alebo reprodukovať prežité udalosti, nemá žiaden vplyv na zákonnosť jeho výpovede, pričom zo zápisníc o výsluchoch svedkov H. Y. a H. Y. z prípravného konania neplynie, že by vyšetrovateľ, ktorý svedkov vypočúval, zistil, že by svedkovia javili také príznaky ovplyvnenia návykovou látkou, ktoré by im bránili v podaní riadnej výpovede a takéto príznaky, respektíve poukázanie na ne neplynie ani zo zápisníc o hlavnom pojednávaní, na ktorom boli svedkovia vypočutí.

Vzhľadom na to, že svedok H. Y. bol vypočutý na hlavnom pojednávaní za prítomnosti obvineného a jeho obhajcu, ktorí mali možnosť klásť mu otázky, čo obhajca aj využil, opätovné nevypočutie tohto svedka v prípravnom konaní po vznesení obvinenia nemalo žiaden dopad na práva a postavenie obvineného.

Tak ako už súdy nižšieho stupňa vo svojich rozhodnutiach dôvodili, zo zápisnice o výsluchu svedka K. H. v prípravnom konaní, ale aj z výsluchu vyšetrovateľa Ing. JUDr. G. E. na hlavnom pojednávaní plyní, že dotknutý svedok (K. H.) bol o práve odprieť vypovedať v prípravnom konaní riadne poučený.

Je potrebné obvinenému prisvedčiť, že svedok H. Y., vo svojej výpovedi pred vykonaním rekognície

neopísal osobu obvineného, ktorú mal počas rekognície opoznať. Obdobne tak je potrebné dovolaťovi prisvedčiť, že prednosť má rekognícia „in natura“ (teda opoznávanie osoby medzi inými podobnými osobami) a až v prípade, že rekognícia v takejto podobe nie je z nejakého vážneho dôvodu možná, je možné pristúpiť k rekognícii na podklade fotografií. Z výpovede samotného obvineného na hlavnom pojednávaní je však zrejmé, že svedka H. Y. pozná, teda obvinený a svedok sa navzájom poznali. Preto nevykonanie rekognície „in natura“, ale ani neopísanie obvineného svedkom vopred, nebolo spôsobilé výsledok rekognície spochybniť. Nedostatky vo vykonaní rekognície preto nemali žiaden zásadný, reálny dopad na práva obvineného, napokon obvinený ich ani netvrdí a už vôbec nemali za následok nespravodlivosť procesu ako celku.

K námietkam obvineného týkajúcim sa znaleckého skúmania jeho vzorky moču sa žiada uviesť, že najvyšší súd nemal dôvod pochybovať o možnosti identifikácie tejto vzorky, keďže obálka, do ktorej bola táto vzorka vložená, bola označená menom obvineného s tým, že z podaného znaleckého posudku a vyjadrenia znalcov neplynie, že by dotknutá vzorka mala byť kontaminovaná a z tohto dôvodu nespôsobilá na skúmanie.

Preto ani vyššie uvedenými námietkami obvinený dovolací dôvodov plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ale ani žiaden iný nenaplnil.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom podradený.

Obvinený bol v úvode označeným rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a

obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Z obsahu skutku tak, ako ho súd prvého stupňa ustálil a pojal do takzvanej skutkovej vety svojho rozsudku, a s ktorým sa krajský súd bezo zmeny stotožnil, v podstate plynie, že obvinený si neoprávnene minimálne od novembra 2014 za účelom získania finančného profitu zadovážoval a následne predával omamné látky (marihuanu) viacerým drogovo závislým, a to O. E., K. H., H. Y., H. Y., ako aj iným nestotožneným osobám, pričom 22. novembra 2015 obvinený vydal plastové vrečko s tlakovým uzáverom s obsahom bieleho prášku a následne bola 22. novembra 2015 vykonaná domová prehliadka na adrese trvalého bydliska obvineného, kde bolo zaistené igelitové vrecúško s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny, ako aj 2 ks pohárikov s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny, 2 ks škatuliek s obsahom neznámej zelenej sušenej rastliny, digitálna váha platinium, v ktorej sa nachádzala neznáma zelená sušená rastlina, pričom vrečko obsahovalo biely práškový materiál, s hmotnosťou 3,743 g s obsahom účinnej látky kokaín s priemerným zastúpením 78,6 % hmotnostných (vyjadrené ako voľná báza), čo predstavuje 2942 mg absolútneho kokaínu a zodpovedá to minimálne 98 obvyklým jednotlivým dávkam drogy, vrečko s tlakovým uzáverom obsahovalo sušené konope s hmotnosťou 4,041 g a priemernou koncentráciou 0,4 % hmotnostných THC, v sklenenom pohári bolo sušené konope s hmotnosťou 241 mg a priemernou koncentráciou 9,7 % hmotnostných THC, predstavujúce minimálne 1 obvykle jednotlivú dávku drogy, v druhom sklenenom pohári boli semená konope s hmotnosťou 7,952 g, v malej plastovej krabicike bolo sušené konope s hmotnosťou 298 mg a priemernou koncentráciou 6,7 % hmotnostných THC, čo predstavuje 1 obvyklú jednotlivú dávku drogy, v druhej malej plastovej krabicike bolo sušené konope s hmotnosťou 833 mg a priemernou koncentráciou 11,6 % hmotnostných THC, čo predstavuje minimálne 3 obvyklé jednotlivé dávky drogy a v predloženej malej digitálnej váhe „Platinum“ sa nachádzali zvyšky sušeného konope s hmotnosťou 11 mg.

Takéto konanie nepochybne znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. b) písm. j) Trestného zákona, napĺňa.

Pokiaľ obvinený v tejto súvislosti namietal, že súd prvého stupňa nesprávne ustálil množstvo obvykle jednorazových dávok, k tomu je potrebné uviesť, že okrem toho, že ide o skutkový záver, ktorý je vyňatý z prieskumnej právomoci dovolacieho súdu, navyše správne vymedzenie počtu obvykle jednorazových dávok má svoj zásadný a rozhodujúci význam len za situácie, že sa vykonaným dokazovaním zistí, že obvinený prechovával omamné alebo psychotropné látky pre vlastnú potrebu, pretože počet týchto dávok je potom rozhodujúci, či konanie obvineného je potrebné posúdiť podľa § 171 Trestného zákona (a to či už podľa odseku 1 alebo odseku 2) alebo podľa prísnejšieho ustanovenia § 172 Trestného zákona.

Toto však nie je prípad prejednávanej veci. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obvinený neoprávnene prechovával omamné a psychotropné látky nie pre vlastnú potrebu, ale za účelom ich predaja, či poskytnutia iným osobám, preto aplikácia ustanovenia § 171 Trestného zákona do úvahy neprichádzala. Podľa odseku 2 §-u 172 Trestného zákona bolo konanie obvineného posúdené z dôvodu, že omamné a psychotropné látky predával viacerým osobám a po dlhší čas. Pre takéto právne posúdenie ustáleného skutku nie je počet obvykle jednorazových dávok zaistených obvineného podstatný. Preto ani prípadná chyba v tomto smere nemala žiaden zásadný význam pre práva a postavenie obvineného, pritom podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Pre úplnosť k námietkam obvineného v tom smere, že časť omamných látok bola uňho zaistená v množstve menšom ako je minimálne množstvo zodpovedajúce obvykle jednorazovej dávke, najvyšší súd navyše dodáva, že prechovávanie omamnej látky alebo psychotropnej látky (§ 2 ods. 1 alebo 2 zákona číslo 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov) - ďalej len „droga“, nie je na účel aplikácie § 171 ods. 1 a § 172 ods. 1 písm. d) Trestného

zákona limitované minimálnym množstvom. Prechovávanie drogy v množstve síce obvyklým spôsobom aplikovateľnom, avšak menšom, než z hmotnostného hľadiska zodpovedá obvykle jednorazovej dávke, je trestným činom, pokiaľ je droga vzhľadom na množstvo účinnej látky obsiahnutej v celkovom množstve zaisteného materiálu spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Trestného zákona) - primerane v tomto smere rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v zbierke pod číslom 74/2017.

Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa právneho posúdenia jeho konania s použitím kvalifikačného momentu „na viacerých osobách“ je potrebné poukázať na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 15/2015, v zmysle ktorého pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona je čin spáchaný na osobe, ak páchatel omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor zabezpečil niektorým zo spôsobov uvedených v ods. 1 písm. a) až c) tohto ustanovenia (napr. doviezol, kúpil, zadovážil alebo predal) od inej osoby alebo inej osobe, na jej vlastné použitie alebo na ďalšiu distribúciu a ktorá teda nie je poškodeným. Od tohto sa potom odvíja posúdenie znaku „na chránenej osobe“ v zmysle § 139 ods. 1 a § 172 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a „na viacerých osobách“ v zmysle § 138 ods. 1 písm. j) a § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

Z ustanovenia § 172 ods. 1 ods. 2 Trestného zákona nie je možné nijakým spôsobom vyvodíť záver, že by predaj „drogy“ viacerým osobám bol obsiahnutý už v odseku 1 naposledy spomínaného zákonného ustanovenia, teda že by išlo o znak základnej skutkovej podstaty trestného činu, čo by s ohľadom na § 38 ods. 1 Trestného zákona vylučovalo súčasné použitie tohto znaku ako kvalifikačného momentu podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona. Rovnako tak z citovaných ustanovení nemožno vyvodíť záver, že by podmienkou použitia dotknutého kvalifikačného momentu (na viacerých osobách) bola skutočnosť, že ide o poškodené osoby (bližšie k tomu už spomínané publikované rozhodnutie R 15/2015).

Pokiaľ obvinený v tejto súvislosti podporne poukazoval na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/75/2012 týkajúce sa krádeže k tomu je potrebné uviesť, že ustálená prax najvyššieho súdu prezentovaná stanoviskom najvyššieho súdu publikovaným v Zbierke pod číslom 13/2015 sa ujednotila na názore, že na viacerých osobách je možné sa dopustiť aj trestného činu krádeže, a to napriek tomu, že takýto trestný čin (krádeže) nie je spáchaný proti životu, zdraviu jednotlivých osôb a nepredstavuje ani zásah do ich telesnej integrity. Podľa spomínaného stanoviska totiž individuálnym objektom trestného činu krádeže podľa § 212 Trestného zákona je ochrana vlastníckeho vzťahu k určitým veciam, legálnej držby veci a faktickej dispozície s vecou. Predmetom útoku je vec patriaca nositeľovi týchto vzťahov dotknutých protiprávnym zásahom páchatela, vo vzťahu ku ktorému sú hmotné predmety útoku cudzou vecou. Ak je taký čin spáchaný na ujmu viacerých osôb, napríklad formou pokračovania v trestnej činnosti, je naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu na viacerých osobách.

Ku kvalifikačnému znaku páchania činu po dlhší čas v zmysle § 172 ods. 2 písm. c), § 138 písm. b) Trestného zákona (ako okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby) obvinený namietal, že taká okolnosť nebola vykonanými dôkazmi dostatočne preukázaná, čo v konečnom dôsledku odôvodňuje iný právny záver, než ku ktorému dospeli súdy nižšieho stupňa. Obvinený vyjadrujúc sa k jednotlivým svedeckým výpovediam argumentoval tým, že sú nezákonné, nehodnoverné, či nepreukazujúce dokazované skutočnosti, pričom toto tvrdenie doplnil svojim hodnotiacim rozborom.

Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa posúdenia jeho konania aj s použitím kvalifikačného momentu „po dlhší čas“ je potrebné poukázať na rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 13/2012, podľa ktorého doba páchania trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. c) Trestného zákona obvineným, ktorý je sám závislým užívateľom drogy, nepresahujúca jeden rok, spravidla nemôže byť považovaná za závažnejší spôsob konania v dôsledku páchania trestného činu po dlhší čas v zmysle § 138 písm. b) Trestného zákona, pretože neprekračuje obvyklú dobu páchania takéhoto činu závislou osobou. Avšak toto rozhodnutie (R 13/2012) vo vyššie citovanej právnej vete

používa pri určení minimálnej doby jedného roka zodpovedajúcej znaku „po dlhší čas“ slovo „spravidla“. Uvedené časové kritérium neplatí pre prípad predaja drog rôznym osobám, a to bez ohľadu na okolnosť, či obvinený popri činnosti „dealera“ drogu aj sám užíval, čo je u tejto kategórie osôb bežné - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 15/2015.

Okresný súd (s čím sa krajský súd bez výhrad stotožnil) skutkovo ustálil, že obvinený si bez oprávnenia minimálne od novembra 2014 za účelom finančného profitu zaobstarával omamné a psychotropne látky (marihuany), ktorú predával viacerým drogovým závislým osobám (konkrétne štyrom, ktoré boli vymenované vyššie) pričom 22. novembra 2015 boli uňho zaistené v skutkovej vete rozsudku okresného súdu popísané veci. V posudzovanom prípade teda nešlo o jednorazovú, ani ojedinelú aktivitu, čo by bránilo záveru, že ide o konanie „po dlhší čas“, ale naopak išlo o činnosť kontinuálnu v rozmedzí roka 2014 až 2015. Doba páchania skutku obvineným tak evidentne obsiahla dobu jedného roka, čo zodpovedá posúdeniu konania „po dlhší čas“.

Námietky dovolateľa týkajúce sa nespokojnosti so zisteným skutkovým stavom a s hodnotením vykonaných dôkazov poskytujúc pritom vlastné skutkové závery, sú námietky skutkového charakteru, ktoré však dovolací súd nie je, vzhľadom na jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdmi nižšieho stupňa plynúcu z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku, oprávnený, ako to už bolo vyššie uvedené, preskúmať a ani meniť. Uvedenými námietkami sa obvinený v zásade dožadoval „iba“ iného hodnotenia vykonaných dôkazov podľa svojich predstáv, teda v zásade zmeny zisteného skutkového stavu vo svoj prospech, čo však dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku z už vyššie uvedených dôvodov nenapĺňa.

Napriek tomu nad rámec uvedeného, len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že svedok K. H. na jednej strane síce skutočne tvrdil, že marihuanu od obvineného nekupoval, len bral, pričom obvinený si nikdy od neho peniaze nepýtal, no na strane druhej zároveň tvrdil, že aj keď si obvinený peniaze od neho nepýtal, svedok mu ich napriek tomu dával. Z uvedeného je teda zrejmé, že obvinený dával svedkovi marihuanu, ktorý mu za to poskytol peniaze, teda obvinený ju svedkovi predával a svedok ju kupoval, a to bez ohľadu na to, či si odplatu dohodli výslovne, alebo mlčky. A pokiaľ ešte obvinený namietal, že nebolo preukázané, či vôbec predával marihuanu alebo technické konope, k tomu je potrebné dodať, že napríklad svedok Y., konzument marihuany, potvrdil, že obvineným zabezpečená látka mala účinky zodpovedajúce účinkom marihuany.

Taktiež námietky dovolateľa týkajúce sa skutočnosti, že súdy nižšieho stupňa pri ukladaní trestu neprihliadli u neho na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (teda, že obvinený viedol pred spáchaním trestného činu riadny život) žiaden dovolací dôvod, a to ani podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nenapĺňajú, pretože otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 18/2015).

Napriek tomu nad rámec uvedeného, pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že z odpisu registra trestov obvineného je zrejmé, že aj keď sa naňho hľadá, akoby nebol odsúdený, pritom fikcia neodsúdenia, z hľadiska hodnotenia osoby páchatela trestného činu na skutočnosť, že aj v tomto prípade sa trestného činu dopustil, nemá vplyv, v minulosti sa už v dvoch prípadoch trestného činu dopustil, preto záver súdov nižšieho stupňa o tom, že obvinený v minulosti riadny život nevedol, je na mieste.

Navyše zistenie prevahy poľahčujúcich okolností v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona by malo za následok maximálne zníženie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu medzi jej hornou a dolnou hranicou (§ 38 ods. 8 Trestného zákona).

V prejednávanej veci však obvinenému bol ukladaný trest na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby (od 10 do 15 rokov), preto ani priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j)

Trestného zákona by nemalo žiaden zásadný význam pre postavenie obvineného a pre výmeru jeho trestu.

Obdobne tak námietky obvineného, týkajúce sa neaplikovania ustanovenia § 39 Trestného zákona v jeho trestnej veci nenapĺňajú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného zákona, ale ani žiadny iný (primerane stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 5/2011), keďže hmotnoprávne ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďovať pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste nepadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Trestného zákona v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného.

Nad rámec uvedeného, pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že starostlivosť o maloleté deti nie je okolnosťou ničím mimoriadnou, ničím výnimočnou. Naopak je bežné, že sa páchatelia trestných činov o maloleté deti starajú (pokiaľ nie sú trestne stíhaní pre trestný čin zanedbania povinnej výživy), obvinený pritom netvrdí, že by o jeho maloleté deti sa nemohla postarať iná dospelá osoba, preto ani najvyšší súd v jeho prípade mimoriadne výnimočné okolnosti, ktoré by mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Trestného zákona odôvodňovali, nevzhliadol.

Rovnako tak bez ďalšieho ani tvrdenie obvineného, že už väzba, a preto nepochybne aj trest bude mať na jeho deti nepriaznivý vplyv, nie je výnimočnou okolnosťou, ktorá by mimoriadne zníženie trestu opodstatňovala. Dlhodobý výkon trestu spravidla má na maloleté deti páchatel'a určitý dopad, a to aj negatívneho charakteru. Aby však bolo možné uvažovať o mimoriadnej, výnimočnej okolnosti, muselo by ísť o dopad zásadný, výrazný, výnimočný (príslušným odborníkom spravidla lekárom potvrdený), čo nie je prípad v prejednávanej veci. Skutočnosť, že okresný súd pri rozhodovaní o väzbe starostlivosť o maloleté deti a dopad na nich posúdil ako výnimočnú okolnosť, nespôsobuje nesprávnosť iného záveru pri rozhodovaní o treste. Výnimočné okolnosti posudzované pri väzbe, keďže ide o obmedzenie osobnej slobody osoby, o ktorej vine ešte nebolo právoplatne rozhodnuté, teda osoby nevinné, predsa len môžu byť vnímané menej intenzívne, ako v prípade posudzovania výnimočných okolností u páchatel'a trestného činu, u ktorého vina už bola konštatovaná právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu.

Ani týmito skutočnosťami preto obvinený dovolacie dôvody plynúce z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Vzhľadom na to, že obvinený C. O. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.